

Akademisk triathlon

En professor skall undervisa, forska och sprida begriplig kunskap om sin vetenskap så vitt och brett han kan. Jag kan försäkra er om att yrkeskåren gör sitt bästa för att uppfylla dessa plikter. Men ofta tvingas vi utöva denna akademiska triathlon på alla fronter samtidigt, vilket gör att arbetsdygnet sällan brukar bli långgrandigt. Det som inte blir gjort i vaket tillstånd kan ju alltid bearbetas i sömnen ...

Under de drygt tre senaste åren har jag ansvarat för samhällsrelationer vid min fakultet i egenskap av prodekan. Samhällsrelationer är på många sätt en naturlig sak för en historiker. Ändå är det mycket som klarnat för mig jag först under denna PR-insats Helsingfors universitet till fromma.

En av lärdomarna är att det ingalunda är tomt prat att vårt universitet uppskattas storligen i samhället. Och att denna uppskattning i hög grad också inbegriper dess humanistiska vetenskaper. Allra tydligast har detta kommit fram när vårt universitet i likhet med andra har börjat satsa mer tid och energi på att hålla kontakt med sina forna studenter.

Denna alumnverksamhet har tre syften. För det första vill universiteten hålla sig bättre ajour med vad samhället i övrigt förväntar sig av vetenskapen. För det andra önskar vi med hjälp av alumnerna effektivisera rekryteringen av våra magistrar och doktorer ut i förvärvslivet, och för det tredje spelar alumnerna redan nu en viktig roll i universitetens externa medelanskaffning.

En del befarar att detta äventyrar vetenskapernas oavhängighet. I realiteten har universiteten dock alltid varit beroende av samhällets stöd och välvilja, vilket gör att vi i dessa knapphetens tider har allt skäl att föra en öppen dialog om vad vi förväntas leverera i form av ny kunskap och utbildat folk. Ofta handlar det nämligen om att övertyga omvärlden om ett samhällsligt behov av en ny vetenskapsgren, vilket kräver en förmåga att uttrycka sig klart och redigt.

Ett större hinder på vägen kan i realiteten bli universitetens interna kommunikation. Mängden av rapporter, upprop och uppmaningar är så stor att allt fler har svårigheter att urskilja det väsentliga ur alltsammans. Problemet finns självklart på alla stora arbetsplatser och ute i offentligheten i allmänhet. Men visst är det symptomatiskt att också universitetsfolk som borde var bra på väsentligheter har det svårt att hålla sig på kartan och reagera i tid.

Vill universiteten få sin röst hörd ute i samhället bör således kommunikationen inom deras organisationer också fungera bra. Informationsflödet i fråga kunde betecknas som ett kommunikativt ekosystem. Om rätt personer får rätt information reagerar de vanligtvis konstruktivt och håller hela systemet igång. Men försvinner budskapen ut i cyberrymden är risken stor att den interna okunskapen skapar klyftor även mellan universitetet och samhället utanför.

Henrik Meinander, HBL 20.3.2013